

20. september 2023

Tillæg til budgetaftale for 2023-24

1. Indledning

Furesø Byråd indgik den 25. september 2022 en toårig budgetaftale gældende for 2023 og 2024. Se vedlagte bilag 1.

Med nærværende tillæg til budgetaftalen er vi i Furesø Byråd enige om at gennemføre mindre justeringer i budgettet for 2024 i lyset af den indgåede økonomiaftale mellem KL og regeringen samt de korrektioner for 2024, der følger af ny lovgivning, den seneste befolkningsudvikling (demografi) og andre forhold, der har ændret sig siden vedtagelsen af budget 2023-2024. Der er endvidere i det reviderede budget for 2024 givet mulighed for enkelte nye investeringer, der er vigtige for at sikre budgetbalance på længere sigt. Endelig er byrådet enig om at gennemføre en række justeringer i kommunens anlægsprogram for 2024 og frem.

Der er ikke lagt op til at gennemføre nye besparelser på driften for 2024 ud over de besparelser, der tidligere er besluttet af byrådet i forbindelse med vedtagelse af budget 2023-2024 samt efterfølgende budgetkorrektioner.

Bagtæppet for tillægsaftalen er en meget udfordret økonomi i alle landets kommuner med en markant stigning i behovene på de store velfærdsområder. Furesø kan heldigvis undgå nye besparelser i 2024, men byrådet har ved budgetvedtagelsen i 2022 besluttet en række besparelser, der skal gennemføres i løbet af den toårige budgetperiode 2023-2024. Samtidig er der lagt yderligere 25 mio. kr. ind som endnu ikke udmøntede besparelser i både 2025 og 2026. Hertil kommer, at anlægsprogrammet i de kommende fire år vurderes at ligge i den lave ende. Alt i alt er der derfor grund til at være meget tilbageholdende med nye udgiftsdrivende initiativer i 2024. Det bemærkes endvidere, at Furesø Kommunes andel af den samlede serviceramme for 2024 vurderes at være fuldt udnyttet med dette budgetforslag.

Med tillægget til budgetaftale for 2024 fastholder byrådet målet om et budget i balance også på den lange bane med mulighed for en fortsat positiv udvikling af kommunen.

2. Tekniske korrektioner

Med budgetvedtagelsen gennemføres de i bilag 2 anførte tekniske korrektioner svarende til en samlet opdrift i kommunens budget på godt 21 mio. kr., der kan finansieres af det øgede indtægtsgrundlag.

3. Anlæg

Den samlede anlægsramme for 2024 fastlægges til 120,1 mio. kr. – jævnfør bilag 3. De afsatte midler til anlæg holder sig inden for Furesø Kommunes andel af kommunernes samlede anlægsramme. Der er i anlægsprogrammet gennemført justeringer i forhold til det anlægsprogram, som byrådet fastlagde i det oprindelige budget for 2023-2024.

4. Pulje til udvikling/omstilling

Furesø Kommune har fokus på at løse en række af de komplekse strukturelle udfordringer, der kendetegner den kommunale opgavevaretagelse inden for centrale velfærdsområder. Målet er at udvikle nye og bedre løsninger, der samtidig kan reducere de administrative byrder og mindske budgetudfordringer på områder, hvor vi de senere år har oplevet en markant opdrift i de kommunale udgifter.

Løsningerne vil blive udviklet og afprøvet i samarbejde med kommunens mange aktive borgere, foreninger og virksomheder.

Byrådet vil i hvert af årene 2024, 2025 og 2026 afsætte 2 mio. kr. til en udviklings-/omstillingspulje med henblik på at sikre: a) flere børn og unge, der trives, b) en tidlig forebyggende indsats for udsatte børn og voksne, c) en omsorgsfuld pleje og et styrket fællesskab for ældre og d) en effektiv klimainsats og mere biodiversitet.

De greb, som arbejdet skal bygge på, kan være forskellige fra område til område og bl.a. omfatte frisættelse af medarbejdere, forenkling, afbureaukratisering, innovation, ny velfærdsteknologi, et løft af udsatte boligområder samt partnerskaber med virksomheder og civilsamfundet. Der vil herudover være en særlig opmærksomhed på samarbejdsrelationer med foreningslivet herunder på mulighederne for en udvidet fritidsvejlederfunktion og/eller understøttelse af kompetenceudvikling i foreninger, der påtager sig et særligt ansvar for udsatte børn, unge og ældre.

Udmøntning af udviklings-/omstillingspuljen vil ske i et samarbejde mellem byrådets partier og gennem en stærk inddragelse af medarbejderne og de enkelte fagudvalg. Der vil være fokus på indsatser, der sikrer en forbedring af den efterfølgende drift og/eller en reduktion af kommunens udgifter til de pågældende velfærdsområder på kort og lang sigt.

5. Pulje til uforudsete udgifter

Puljen til uforudsete udgifter i 2024 øges fra 10,2 mio. kr. til 23,7 mio. kr., der skal kunne dække en evt. negativ midtvejsregulering i 2024 samt en evt. stigning i behovene på de store velfærdsområder, der ikke kan imødegås med kompenserende besparelser. Med udgangspunkt i det nuværende aktivitetsniveau forventes således stigende behov på det specialiserede socialområde, ligesom der i 2024 kan være udfordringer med at holde budgettet på ældreområdet.

6. Samlet serviceramme og totalbudgettet

De samlede serviceudgifter for 2024 udgør kr. 2.345.479.000 kr. og holder sig lige akkurat inden for Furesø Kommunes andel af kommunernes samlede serviceramme. Det samlede totalbudget fremgår af vedlagte bilag 4.

7. Kassebeholdningen

Byrådet har besluttet en målsætning om en gennemsnitlig kassebeholdning på minimum 120 mio. kr. Denne målsætning vil kunne overholdes med det budget, der ligger til grund for denne reviderede budgetaftale – jævnfør oversigten over udviklingen i kassebeholdningen i vedlagte bilag 5.

8. Budgetoverholdelse

Byrådet vil arbejde tæt sammen om at udmønte budgettet. Samtidig forpligter fagudvalg og byråd sig til at arbejde målrettet for budgetoverholdelse og anviser forslag til kompenserende besparelser, så fremt budgettet på de enkelte udvalgsområder skulle vise sig at blive udfordret. Målet er at skabe de bedst mulige budgetmæssige forudsætninger for en fortsat positiv udvikling af kommunen.

9. Administrative forenklinger

I økonomiaftalen for 2024 forpligter regeringen sig til at gennemføre regelændringer, der efter regeringens opfattelse vil kunne medføre administrative besparelser i kommunerne på samlet 700 mio. kr. Kommunerne er i bloktilskuddet for 2024 blevet fratrukket deres forholdsmæssige andel af dette beløb. Furesø Kommune har i budgettet for 2023-2024 allerede indlagt administrative besparelser,

der mere end opvejer besparelsen som følge af de regelforenklinger, som regeringen har stillet i udsigt. Furesø Kommune vil nøje følge og implementere de forenklingsmuligheder, som regeringen måtte anvise og generelt være opmærksom på muligheder for administrative besparelser og effektiviseringer i organisationen.

10. Særlige initiativer

a) Ældreområdet

- Der afsættes som led i de tekniske korrektioner ekstra ca. 11 mio. kr. til at imødekomme udgiftsopdriften på ældreplejen. Der henvises i øvrigt til puljen til uforudsete udgifter.
- Der fremlægges i 2024 et beslutningsgrundlag for fra 2025 at indføre en erfaringsbaseret budgetterings-/demografimodel i forhold til hjemmeplejeområdet, der dels tager højde for den demografiske udvikling, tidligere udskrivning fra sygehusene og mere komplekse plejebehov, dels indregner effekter af lavere sygefravær, bedre rehabilitering brug af velfærdsteknologi, inddragelse af civilsamfund o.lign. Endelig bør budgetteringsmodellen indeholde incitament til en fortsat udvikling af området.
- Inden for rammerne af det eksisterende driftsbudget genindføres klippekortordningen for den målgruppe af hjemmeboende borgere, der kunne gøre brug af den frem til sommeren 2023.
- Byrådet vil se på mulighederne for at give ejere mulighed for at ombygge eller nybygge i parcelhusområder til mere ældreegnede og generationsegnede boliger
- Byrådet vil endvidere se på behov og muligheder for på sigt at udvide kapaciteten på rehabiliteringsområdet i samarbejde med regionen.

b) Børne- og skoleområdet

- Indskoling i Jonstrup: Byrådet afsætter midler i 2024 til at forbedre undervisningen i de nuværende rammer samt midler til at forberede/projektere en permanent løsning af indskoling i 0.-3. klasse til erstatning af den nuværende pavillonløsning. I 2025 og 2026 afsættes midler til at realisere den permanente løsning for indskoling i 0.-3. klasse. Der vil dernæst skulle afsættes midler til en løsning, hvor indskoling i Jonstrup kan udvides til og med 5. klasse. Der samarbejdes tæt med skolebestyrelsen og Egeskolen.
- Byrådet ønsker, at musik og sang udgør et centralt element i børnenes opvækst, samt at tilbuddet om musik og sang til børn med autisme kan fortsætte. Det undersøges, om eksterne fonde kan bidrage hertil. Frem mod 2025 undersøges muligheder og behov for flere kommunale midler til området som f.eks. projekt sangglad, levende musik i skolen og samarbejde med Copenhagen Phil.

c) Natur, klima og byudvikling

- Den særlige pulje til veje og cykelstier på 5 mio. kr. fastholdes i 2024. Puljen vil kunne bruges til vejvedligeholdelse samt cykelstier (herunder supercykelstier). Puljen vil endvidere kunne bruges til at finansiere kommunale udgifter i forbindelse med opsætning af el-ladestander. Prioritering af midler fra puljen vil blive behandlet af fagudvalget.

- Der afsættes midler til at sikre, at der ved byudvikling og udvikling af erhvervsområder indtænkes øget biodiversitet og gode klimaløsninger. I den forbindelse kan midlerne også bruges til, at kunst og bevægelse får en mere fremtrædende plads i den fremtidige byudvikling.
- Der afsættes midler til en busforbindelse i Sydlejren i 2024. Det forudsættes, at Ballerup Kommune på sigt bidrager til finansiering. Der arbejdes med at sikre et bedre beslutningsgrundlag for den fremtidige busbetjening af kommunen.
- Frem mod 2025 vurderes det, om de midler der i dag er afsat på NKU's område til eksempelvis tilgængelighed og grøn omstilling, matcher de faktiske behov.
- Der afsættes midler til at fremme mere natur og øget biodiversitet eksempelvis i et sammenhængende område ved Baunesletten, Sækken og på Kirke Værløsevej 100 inden for rammerne af de planbestemmelser, der gælder i dag. Den øgede biodiversitet gennemføres på en måde, så de nuværende planmuligheder i de pågældende områder fastholdes. Ved bortforpagtning af kommunale marker sikres det, at der så vidt muligt stilles krav om blomsterstriber, afgrænsede biodiversitets-øer med buske/træer og evt. afgræsning.
- Byrådet ønsker at fastholde fremdriften på kommunens ambitiøse natur- og klimaprojekter. I første omgang ønskes en kort redegørelse om den personale- og ressourcemæssige situation på området.
- Frem mod 2025 beskrives mulighederne for en legeplads i Kumbelhaven, som indtænker leg, kunst, bevægelse, biodiversitet og klima, og som byplanmæssigt hænger sammen med de øvrige udviklingsprojekter i Farum Midtby. Arkitektstuderende og fagfolk på det pædagogiske område, samt i forhold til natur og klima, inviteres med. Det undersøges, om der kan søges fonde til projektet. Der afsættes ikke p.t. nye midler af til at etablere legepladsen, men dette kan drøftes i forbindelse med 2025-budgettet.

Handicap-, social- og psykiatriområdet

- Der afsættes som led i de tekniske korrektioner godt 9 mio. kr. til kompensation for opdriften på det specialiserede socialområde. Med udgangspunkt i det nuværende aktivitetsniveau forventes yderligere opdrift på dette område. I den forbindelse henvises til de øgede midler i puljen til uforudsete udgifter.
- Der arbejdes målrettet med forebyggelse og nye initiativer, der kan sikre gode tilbud og modvirke den udgiftsopdrift, der har været på området de senere år. Der skal i den forbindelse undersøges mulige incitamentsstrukturer, så en del af de mulige besparelser på området kan geninvesteres i nye forebyggende tiltag.
- Vi drøfter medio 2024 et beslutningsgrundlag for, hvordan vi i højere grad inddrager udsatte borgere/borgere med psykiske udfordringer og deres pårørende herunder i forhold til de ændringer på handicap-, social- og psykiatriområdet, der må forventes i de kommende år. Såfremt der besluttet at etablere et nyt organ, eksempelvis et psykiatri- eller pårørenderåd, afsættes der midler til sekretariatsbetjening heraf.

Kassekredit og bygningsvedligehold

- Det undersøges, om kommunen kan justere nogle af de gældende betalingsaftaler, så vi på den måde kan mindske det periodevise træk på kassekreditten

- Byrådet er enige om, at et evt. råderum i budgettet i de seneste af de fire budgetoverslagsår primært skal anvendes til at hæve anlægsprogrammet for at imødegå et efterslæb på bygningsvedligehold og vedligehold af kommunens øvrige infrastruktur.

11. Afslutning

Denne tillægsaftale til budget 2024 er indgået mellem alle byrådets parter med forbehold for evt. korrektioner som følge af de endelige tilskudsberegninger fra KL og den koordinerede budgetproces mellem alle landets kommuner.

Tillægsaftalen vil danne grundlag for Økonomiudvalgets og Byrådets 2. behandling af budget 2024.

Bilag:

1. Den gældende toårige budgetaftale for 2023-24
2. Tekniske korrektioner
3. Anlægsramme 2024
4. Totalbudget
5. Kassebeholdningen

Bettina Ugelvig (A)
Socialdemokratiet

Lars Carstensen (C)
Konservative Folkeparti

Jesper Larsen (V)
Venstre

Tine Hessner (B)
Radikale Venstre

Øjvind Vilsholm (Ø)
Enhedslisten

Jesper Dyhrberg (F)
Socialistisk Folkeparti

Ole Bondo Christensen (A)
Borgmester